

Nazwa przedmiotu/modułu:	Kultura niemieckiego obszaru językowego						
Nazwa angielska:	Culture of the German speaking countries						
Kierunek studiów:	Filologia o profilu: filologia germańska – od podstaw – z językiem biznesu						
Poziom studiów:	Stacjonarne, I-go stopnia – licencjackie						
Profil studiów	Praktyczny						
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Zakład Filologii						
Prowadzący przedmiot:	Opracował: prof. dr hab. Lucjan Puchalski						
I Formy zajęć, liczba godzin							
Semestr	W	C	L	WR	Inne*	Łącznie	ECTS
4	15			15		30	3
II Cel przedmiotu							
C1 – Wprowadzenie do problematyki niemieckiego dyskursu narodowego							
C2 – Zapoznanie z studentów kulturowymi różnicami w obrębie niemieckiego obszaru językowego							
C3 – Prezentacja specyfiki kultury i tożsamości austriackiej							
C4 – Uświadomienie historycznych korzeni procesów tożsamościowych							
C5 – Kształtowanie aspiracji intelektualnych i gotowości do refleksji nad treściami kultury							
C6 – Zapoznanie z instytucjami i mechanizmami współczesnego niemieckojęzycznego życia kulturalnego							
III Wymagania wstępne w kategoriach wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:							
Brak							
IV Oczekiwane efekty uczenia się							
Wykłady:							
E1 – Student zna i potrafi zreferować omawiane w ramach kursu mechanizmy kształtowania się niemieckiej ideologii narodowej							
E2 – Student potrafi scharakteryzować omawiane w ramach kursu specyficzne uwarunkowania niemieckiej/ austriackiej tradycji kulturowej							
E3 – Student potrafi dostrzec związki między kulturą, religią i polityką							
E4 – Student potrafi scharakteryzować omawiane w ramach kursu niemieckie/austriackie miejsca kulturowej pamięci							
E5 – Student ma podstawową wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji życia kulturalnego w krajach niemieckojęzycznych							
Warsztaty:							
E1 – Student zna i potrafi analizować teksty źródłowe omawiane w ramach kursu							
E2 – Student potrafi przedstawić omawiane w ramach kursu wątki niemieckiego/austriackiego dyskursu narodowego							

E3 – Student potrafi omówić wynikające z treści kursu znaczenie literatury/sztuki dla procesów tożsamościowych

V Treści programowe:		
Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
w. 1	Pojęcie europejskiego obszaru niemieckojęzycznego – procesy powstawania i formowania się krajów niemieckojęzycznych. Policentryzm tradycji niemieckiej. Święta narodowe w państwach niemieckojęzycznych jako wyraz ich kulturowej i politycznej tożsamości.	2
w. 2	Rola i znaczenie „Pieśni o Nibelungach” w procesie budowania niemieckiej tożsamości. Historyczna recepcja tekstu i jego germańskiego etosu. Wpływ ideologii germańskiej na kształtowanie się wzorców tożsamości niemieckiej.	2
w. 3	Kulturowe skutki reformacji. Kalwinizm i petyzm. Luter jako inkarnacja „człowieka niemieckiego.” Wpływ reformacji na rozwój niemieckiego oświecenia i duchową formację kultury niemieckiej. Reformacja jako specyficznie miejsce niemieckiej pamięci kulturowej.	2
w. 4	Kształtowanie się niemieckiego etosu narodowego w dobie oświecenia: narodowe aspekty „burzy u naporu”, program „Gaju Getyńskiego”, „Beschreibung einer Reise durch Deutschland und die Schweiz” F. Nicolaia jako niemiecki projekt narodowy.	2
w. 5	Formowanie się austriackiej tożsamości narodowej w kontekście nowoczesnych ideologii narodowych. Austriacy jako naród państwowo-polityczny. Wielokulturowość w tradycji austriackiej – T. Rittner. Barok jako szczególne miejsce austriackiej pamięci kulturowej.	2
w. 6	Teatr jako instytucja życia kulturalnego w Austrii. Austriackie festiwale teatralne (Salzburger Festspiele, Wiener Festwochen). Tradycja wiedeńskiego teatru ludowego – postać Hanswurst i jej różne historyczne wcielenia	2
w. 7	Wybrane niemieckie i austriackie miejsca pamięci: bitwa w Teutoburger Wald, Goethe i Weimar, niemiecki wschód, Hitler, Maria Teresa, Mozart, Galicja, mit habsburski.	2
w. 8	Instytucje i formy współczesnego niemieckiego życia kulturalnego: kino, teatr, Beyreuther Festspiele, Berliner Filmwochen, współczesny film niemiecki.	1
Forma zajęć: warsztaty		
war. 1	„Germania” Tacyty jako punkt wyjścia niemieckiego dyskursu narodowego. Topiczny charakter tekstu rzymskiego historyka, jego recepcja i kulturotwórcze oddziaływanie.	2
war. 2	Niemiecki dyskurs narodowy w okresie „burzy i naporu”. Przewycięzanie uniwersalistycznego dziedzictwa oświecenia: J. W. Goethe: „O niemieckiej architekturze”, J. G. Herder: „Szekspir”. Antyfrancuskie resentymy niemieckiej świadomości narodowej.	2
war. 3	Anne Germaine de Staël, „O Niemczech” i romantyczna koncepcja „niemieckości”. Niemcy jako „naród poetów i myślicieli”.	2
war. 4	Mit fryderycjański w niemieckiej tradycji kulturowej. T. Mann: „Fryderyk i wielka koalicja.” Prusy jako eksponent narodowych aspiracji niemieckiego mieszczaństwa.	2
war. 5	Tożsamość austriacka w świetle austriackich hymnów – L.L. Haschka: Kaiserhymne. J. G. Seidl: Kaiserhymne, P. von Preradovic: Österreichische Bundeshymne.	2
war. 6	T. Mann, „Niemcy i naród niemiecki”. Dylematy niemieckości po II wojnie	2

	światowej.	
war. 7	Tożsamość niemiecka wobec kwestii upadku muru berlińskiego: M. Walser: „Mówić o Niemczech” i J. Habermas: „Nacjonalizm spod znaku Deutsche Mark”.	2
war. 8	Sprawdzian pisemny.	1
Suma godzin		30
VI Narzędzia dydaktyczne		
1.	Podręczniki i opracowania naukowe	
2.	Teksty źródłowe	
3.	Filmy i nagrania telewizyjne	
4.	Komputer i Internet	
VII Metody dydaktyczne		
	1. Metoda ekspozycyjna 2. Metoda interakcyjna 3. Analiza tekstów źródłowych	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Krótkie testy sprawdzające wiedzę i umiejętności zdobywane podczas warsztatów. Testy mają charakter otwarty i pozwalają sprawdzić, czy student ma wiedzę faktograficzną będącą przedmiotem kursu, czy zna omawiane teksty, czy potrafi się posługiwać właściwą terminologią, czy rozumie uwarunkowania procesów tożsamościowych i potrafi je samodzielnie analizować.	
F2	Prezentacja postaci i miejsc ważnych dla niemieckiej/austriackiej tożsamości – projekty indywidualne	
P1	Egzamin ustny W trakcie egzaminu student odpowiada na dwa pytania obejmujący materiał będący przedmiotem wykładu i warsztatów. Pytanie pierwsze sprawdza w pierwszej kolejności wiedzę dotyczącą treści procesów i wyobrażeń tożsamościowych oraz konkretnych miejsc kulturowej pamięci. W pytaniu tym zawiera się zawsze aspekt analityczny, tak aby odpowiadający na nie student wykazał się umiejętnością analizy tych procesów: wskazał na ich różny przebieg w poszczególnych krajach (Niemcy i Austria) lub ukazał ich społeczne, ekonomiczne i ideologiczne uwarunkowania. Przykład: Proszę omówić różne historyczne i ideologiczne uwarunkowania procesów kształtowania się tożsamości niemieckiej i austriackiej. Pytanie drugie odwołuje się do tekstu źródłowego, który był omawiany w ramach warsztatów. Student czyta fragment takiego tekstu, a następnie komentuje zawarte w nim treści i rekonstruuje jego ideologiczne przesłanki. Pytanie to sprawdza umiejętność lektury i korzystania z tekstów źródłowych oraz umiejętność syntetyzowania zawartych w tekście informacji na podstawie wiedzy dotyczącej jego ideologicznego i historycznego kontekstu.	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie

	aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	30
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	12
Przygotowanie się do zajęć	30
Przygotowanie się do egzaminu	18
SUMA	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

X Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

1. Cz. Karolak, W. Kunicki, H. Orłowski, Dzieje kultury niemieckiej, Warszawa 2006.
2. Andreas Lawaty, Hubert Orłowski (red), Polacy i Niemcy, Historia – Kultura – Polityka, Poznań 2003.

Literatura uzupełniająca:

1. Etienne François, Hagen Schulze (Hg.), Deutsche Erinnerungsorte, Bd. 1-3, München 2001.
2. Emil Brix, Ernst Brückmüller, Hannes Stekl (Hg.), Memoria Austriae, Bd. 1-2, Wien 2004/2005
3. Alfred Grosser, Deutschlandbilanz, Munchen 1972

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
W E 1	W01, W08, U05, U15	C1, C4, C5	w.1 do 7	1, 2	1	P1
W E 2	W01, W02, W08, U01, U05, U12, K02	C2, C3, C5	w. 1 do 13	1, 2, 3	1	P1
W E 3	W01, W02, U01, U12	C4, C5	w. 1 do 13	1, 2	1	P1
W E 4	W01, W02, U01, U05, U12, U15	C1, C4	w. 3 do 13	1, 2, 3, 4	1	P1
W E 5	W05, W06, U01, K02, K04	C6	w. 14-15	1, 3, 4	1	P1
WAR E 1	W03, U01, U12, U15	C1, C4, C5	war. 1 do 8	1, 2	2, 3	FI, F2, P1
WAR E 2	W01, W02, W08, U01, U05, U15	C1, C5	war.1 do 5	1, 2, 3	2, 3	F1, F2, P1

WAR E 3	W01,W02, U01, U10	C1, C5	war. 1 do 8	1, 2	2	F1, P1
---------	-------------------	--------	-------------	------	---	--------

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Efekty realizowane w ramach wykładu (W E 1, W E 2, W E 3, W E 04, W E 5) weryfikowane są podczas egzaminu. Pytania i problemy do zreferowania formułowane są w taki sposób, aby sprawdzić rzeczywisty poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji zapisanych w efektach.

Efekty realizowane w ramach warsztatów (WAR E 1, WAR E 2, WAR E 3) weryfikowane są za pomocą krótkich testów pisemnych (przynajmniej dwóch w semestrze) pozwalających stwierdzić stopień opanowania wiedzy, umiejętności i kompetencji zapisanych w sylabusie oraz postępy w tym zakresie. Temu samemu celowi służą prezentacje przygotowywane przez studentów. Weryfikacja efektów uczenia się przeprowadzana jest także w sposób ciągły podczas cotygodniowych spotkań z grupą pozwalających śledzić rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji u poszczególnych studentów na podstawie ich działań i zachowań w trakcie warsztatów. Ostateczna weryfikacja tej grupy efektów dokonuje się podczas egzaminu.

XIII DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE